

Přístupnost komerčních portálů v praxi

Karel Břinda

centrum TEREZA, FJFI
ČVUT v Praze

Lukáš Marvan

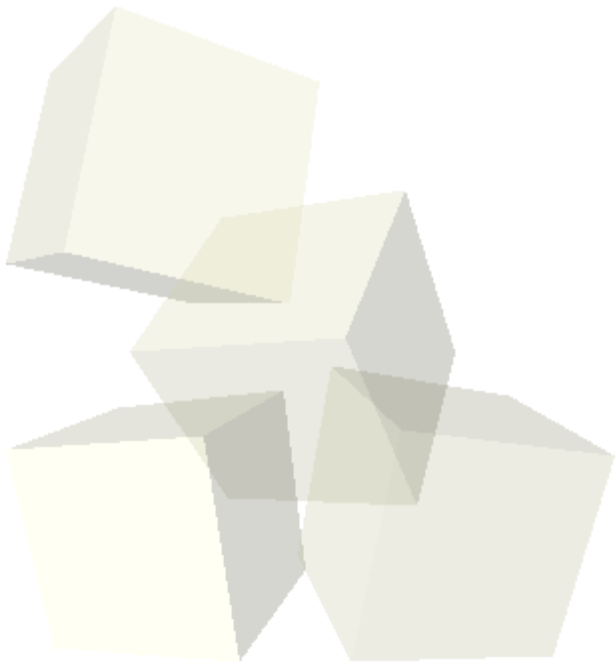
Seznam.cz, a.s.

SEZNAM

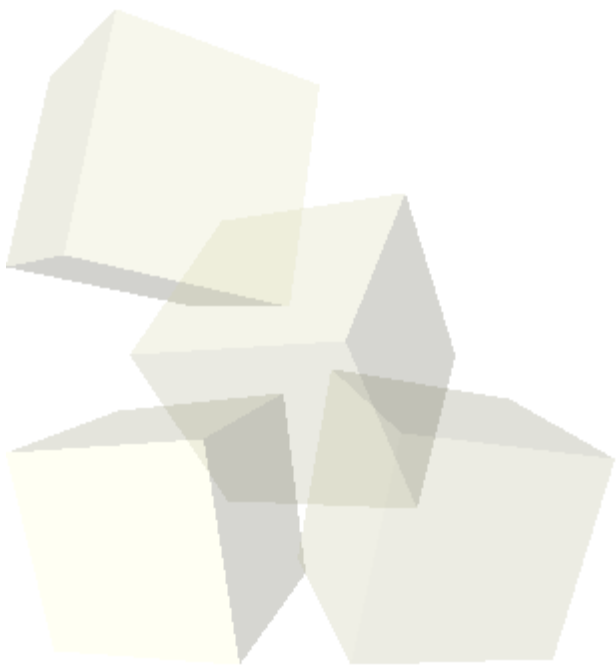
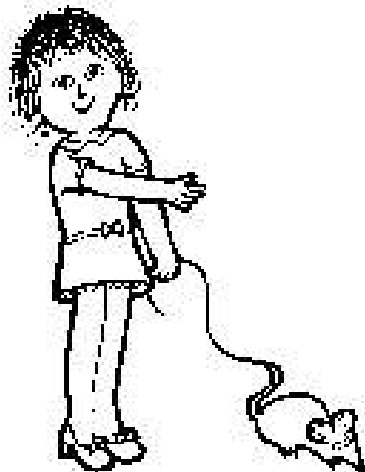

- Představení centra TEREZA a Seznamu
- Počátky a model spolupráce
- Možnosti přístupu, realizace a testování
- Dosažené výsledky
- Vize do budoucna
- Shrnutí
- Závěr a diskuze

- Centrum podpory samostatného studia zrakově postižených
- Katedra matematiky FJFI ČVUT v Praze
- www.tereza.fjfi.cvut.cz

■ Obrovské portfolio služeb

Přehled služeb

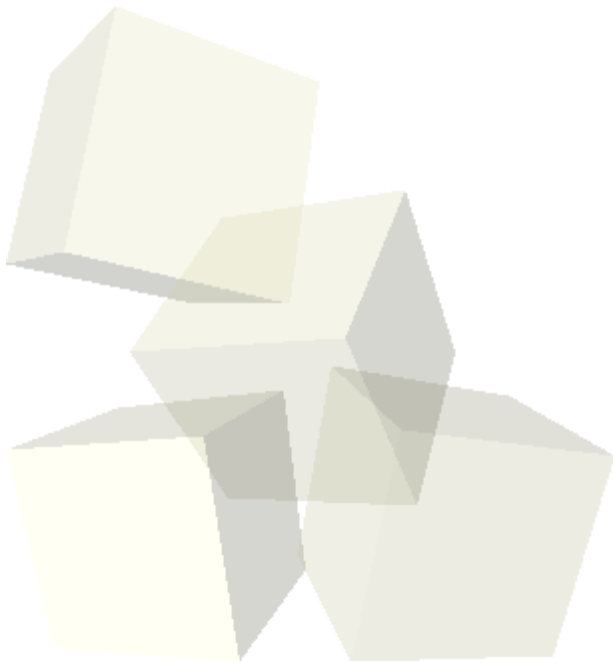
- [Auto moto](#) - nabídka nových i ojetých aut
- [Bazar](#) - Inzertní a aukční server
- [Denní tisk](#) - přehled denního zpravodajství online
- [Dopravní informace](#) - Aktuální dopravní zpravodajství
- [Email](#) - vaše e-mailová schránka zdarma
- [Encyklopedie](#) - vyhledávání v databázi encyklopedií CoJeCo, Wikipedia a Ottova slovníku naučného
- [Finance](#) - finanční informace v kostce
- [Firmy.cz](#) - seznam firem v České Republice, hledání ve firmách
- [Horoskopy](#) - aktuální horoskop na každý den
- [Hry on-line](#) - mnoho zábavných her on-line
- [Lide lidé](#) - poznejte nové lidi na chatu
- [Inzerce, aukce](#) - místo, kde koupíte, nebo prodáte cokoliv
- [Kina](#) - aktuální přehled českých kin
- [Kinománia](#) - internetová videopůjčovna umožňující legální stažení filmů
- [Letenky](#) - letenky do celého světa
- [Lištička](#) - usnadní Vám práci s internetem
- [Mapy](#) - podrobná mapa ČR a českých měst
- [Peněženka](#) - platební nástroj pro vybrané služby Seznam.cz
- [Počasí](#) - aktuální předpověď počasí v ČR i ve světě
- [Práce](#) - široká nabídka pracovních pozic
- [Reality](#) REALITY - největší nabídka nemovitostí v ČR
- [Seznamka](#) lidé - ideální místo pro seznámení
- [Sklik.cz](#) - reklamní program umožňující zobrazování inzerátů ve vyhledávání na Seznamu
- [Slovník](#) - nejobsáhlejší překladové slovníky v ČR
- [SMS brána](#) - pohodlné posílání SMS
- [Sobchod](#) - místo, kde si můžete koupit reklamní předměty Seznam.cz
- [Software](#) - aplikace, které usnadňují práci s internetem
- [Sport](#) Sport... - aktuální zpravodajství ze sportu
- [Spolužáci](#) - databáze spolužáků ze základních, středních i vysokých škol
- [Super](#) - informace a novinky ze světa celebrit
- [Web](#) - prostor pro Vaše www stránky
- [TV program](#) - program českých televizních stanic
- [Vtipky a videa](#) - každý den spousta nové zábavy
- [Zboží](#) - vyhledávání v databázi několika tisíc obchodů
- [Zprávy](#) Novinky... - aktuální zpravodajství z domova a ze světa

Počátky a model spolupráce

- Od října 2006
- Oficiální tisková zpráva v květnu 2007
- Hlavním partnerem - technický ředitel Seznamu, delegování na webmastery a programátory zodpovědné za jednotlivé služby
- Cíl: přístupnější služby Seznamu (přístupnost z hlediska zrakového postižení)

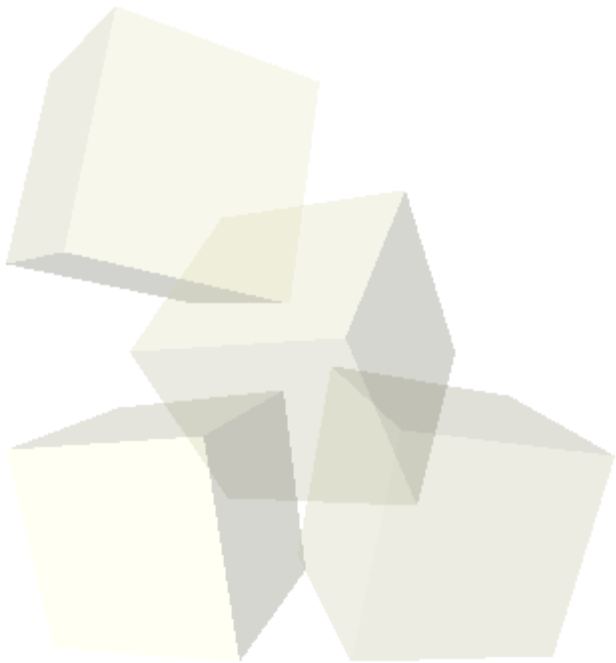

SEZNAM

■ „Striktní řešení“

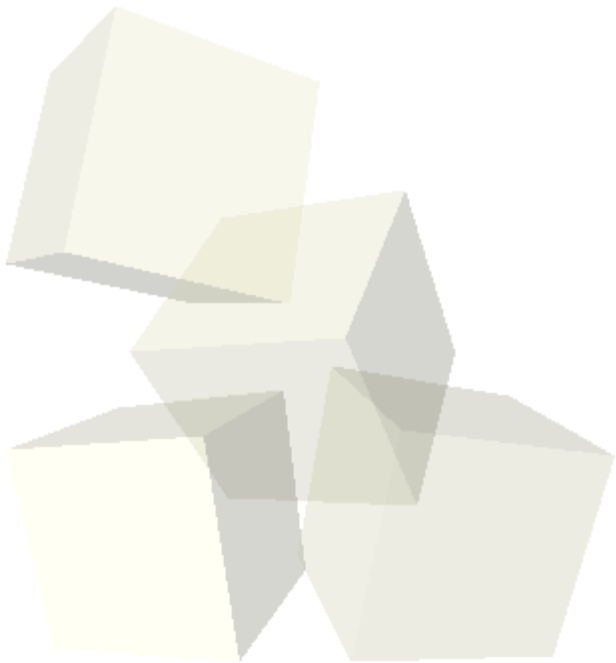
- ◆ důsledné dodržování všech bodů zvolené metodiky (Blind Friendly web, Přístupnost webových stránek orgánů státní správy)
- ◆ vhodné prosazovat u veřejného sektoru
- ◆ téměř nemožné u komerčních portálů velkého rozsahu, které žijí z reklamy a zajímá je poměr cena/výkon

SEZNAM

- „Kompromisní řešení“
  - ◆ nutnost rozumného poměru cena/výkon
  - ◆ odstranění největších bariér
  - ◆ nelze ustoupit ve všem (nároky na design stránek, některé požadavky zadavatelů reklamy, apod.)

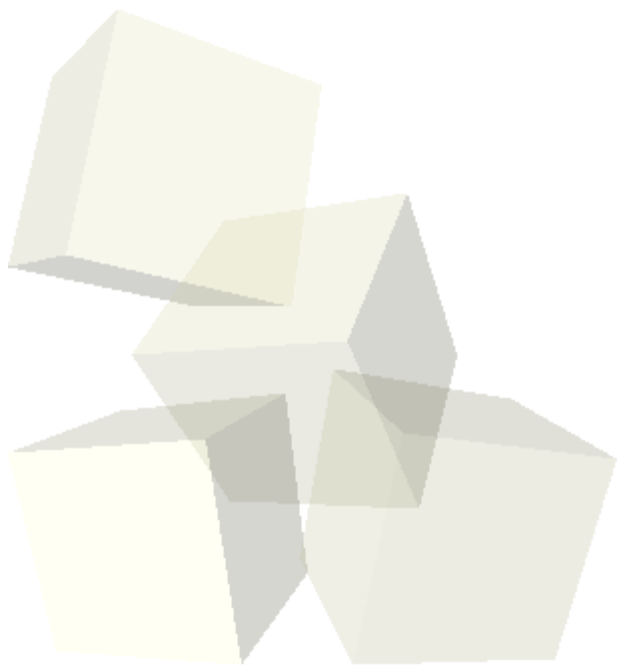

SEZNAM

Možnosti přístupu - závěr

- Handicapovaní uživatelé jsou minoritní skupina, ale naštěstí velice dobře chápou, že není možno prosazovat extrémní řešení
- Na druhou stranu není žádný závažný důvod, proč nepodat pomocnou ruku, zvláště, když tím zlepšíte vaše stránky i pro ostatní (SEO, malá zařízení jako PDA, atd.)

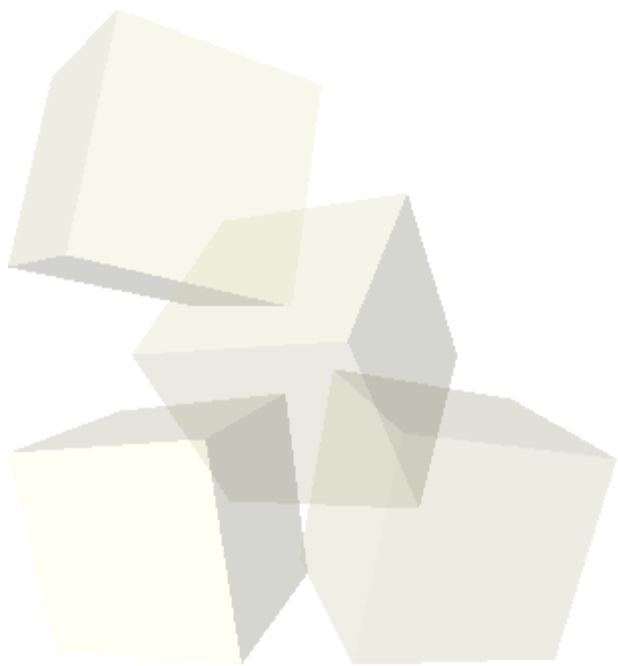

SEZNAM

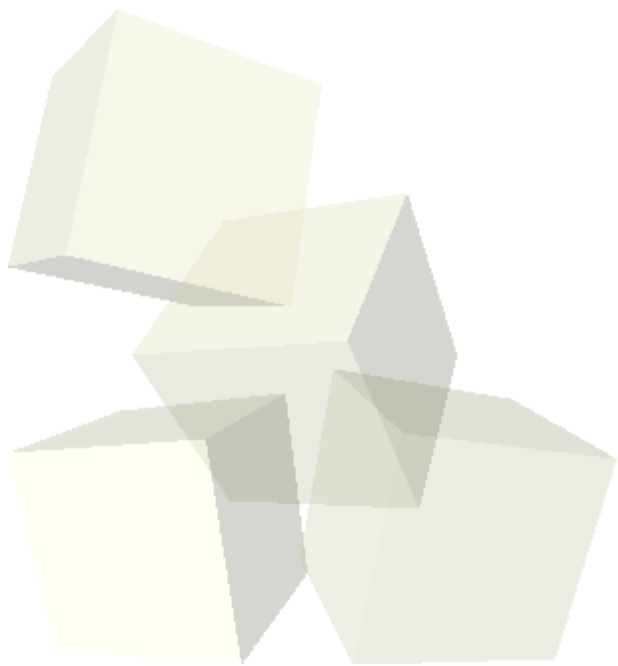

- Velké množství lidí (vzhledem k počtu služeb je počet webmasterů, programátorů a redaktorů, kteří musí přístupnost reflektovat, poměrně vysoký)

- V centru TEREZA
- Konference FANDA
- Interní testování Seznamu

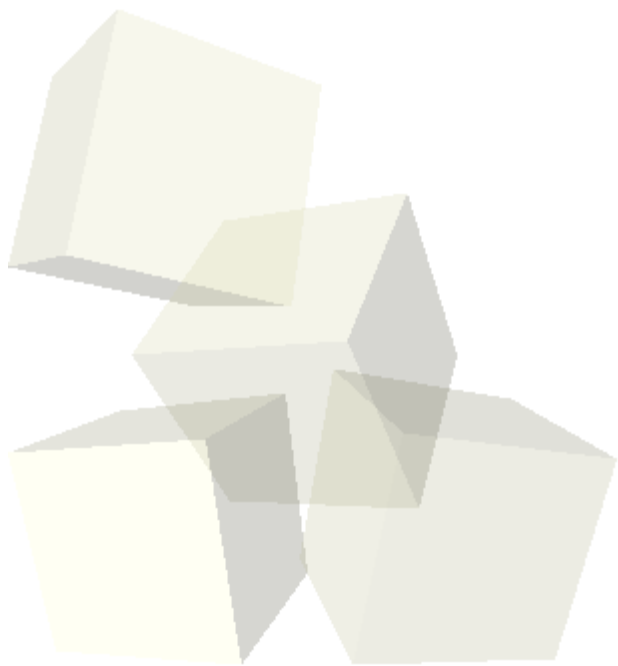

SEZNAM

Testování v centru TEREZA

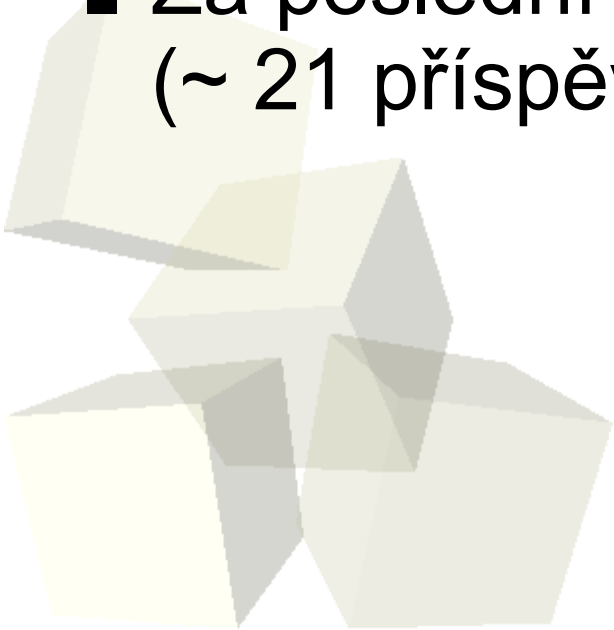
- Centrum TEREZA není testovací autoritou, ale jsme schopni poukázat na největší překážky a navrhnout řešení

SEZNAM

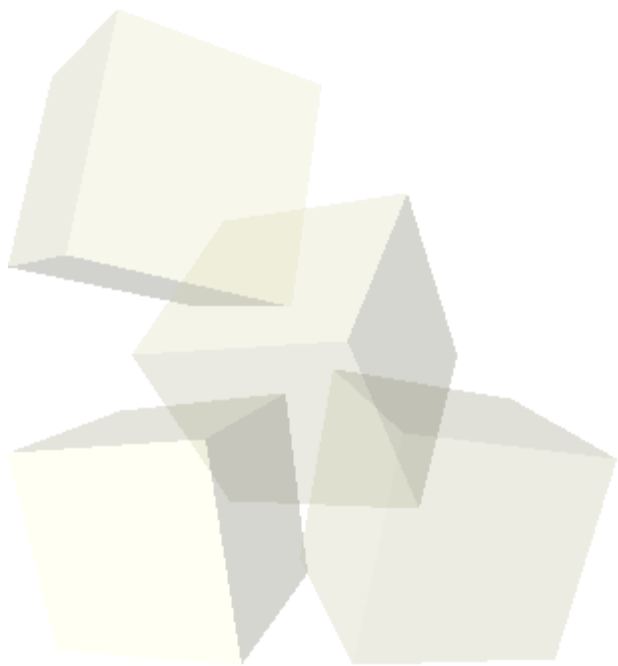
- Provozovatelem - centrum TEREZA
- Konference ověřená desetiletou historií, je stále moderovaná
- V ČR nejrespektovanější takto zaměřená konference
- Momentálně 250 členů z Česka a Slovenska, kromě zrakově postižených uživatelů též vidící
- Za poslední rok přibližně 7 500 příspěvků (~ 21 příspěvků za den)

Testování v konferenci FANDA

- Testování služeb Seznamu mezi běžnými uživateli, sběr dat pomocí anket a diskuzí
- Následná reflexe podnětů z konference a jejich zpracování

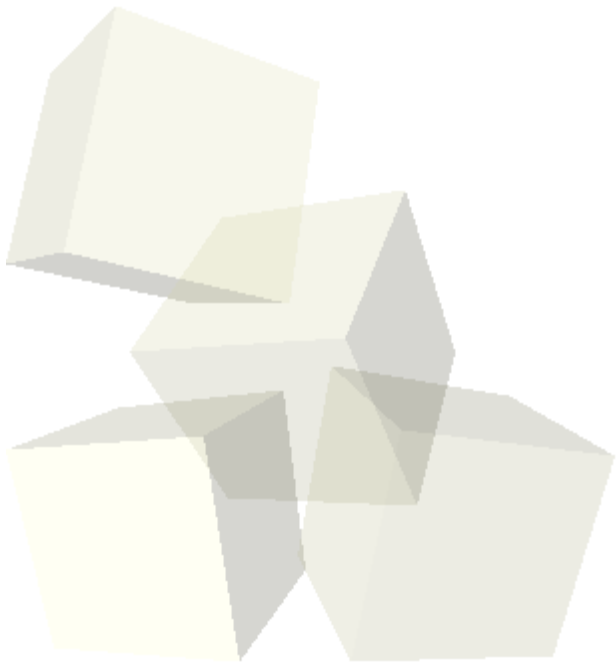

SEZNAM

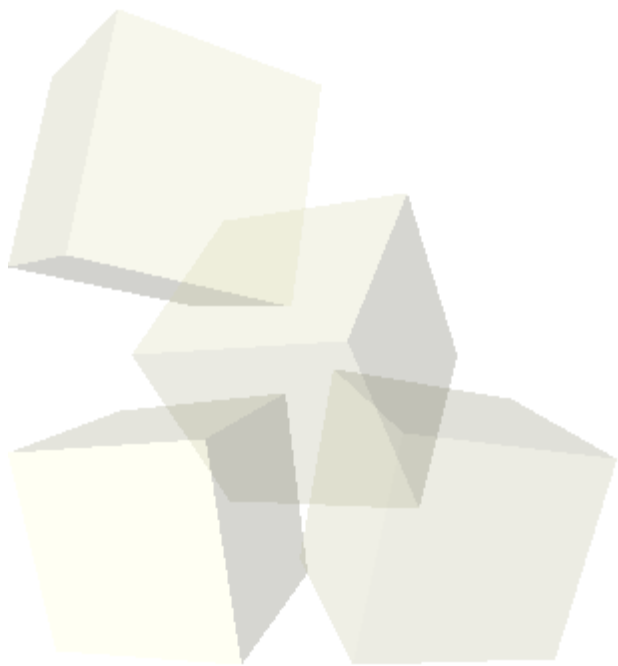
Interní testování v Seznamu

- Seznam získal od českého distributora screen-reader JAWS - možnost interního testování
  - ◆ vysvětlení práce se screen-readerem od pracovníků centra TEREZA

SEZNAM

- Zavedení interního standardu - **PRAVIDLA PŘÍSTUPNÉHO SEZNAMU**
  - ◆ interní pravidla přístupnosti
  - ◆ základní myšlenkou je jednoduchost a pochopitelnost
  - ◆ cílem je zohledňování všemi pracovníky Seznamu
  - ◆ pravidla rozdělena do dvou skupin podle důležitosti (nutné dodržovat a doporučené dodržovat)

SEZNAM

PPS - Pravidla s vyšší prioritou

1. Grafické objekty, které slouží k ovládání stránky, mají definovanou textovou alternativu.
2. Obsah každého odkazu výstižně popisuje jeho cíl i bez okolního kontextu.
3. Všechny tabulky dávají smysl čtené po řádcích.
4. Obsah WWW stránky se mění, jen když uživatel aktivuje nějaký potvrzující prvek (tlačítko, odkaz).
5. Každá webová stránka má smysluplný titulek, vystihující její obsah.
6. Informace sdělované barvou jsou dostupné i bez barevného rozlišení.
7. Předpisy určující velikost písma nepoužívají absolutní jednotky (pokud je to možno realizovat s ohledem na design).
8. Všechny navigační prvky mají "dostatečnou" velikost, tak aby se dobře používaly i lidem s postižením motoriky.
9. Na webové stránce nebliká nic rychleji než jednou za sekundu.
10. Každý formulářový prvek má přiřazen výstižný nadpis.

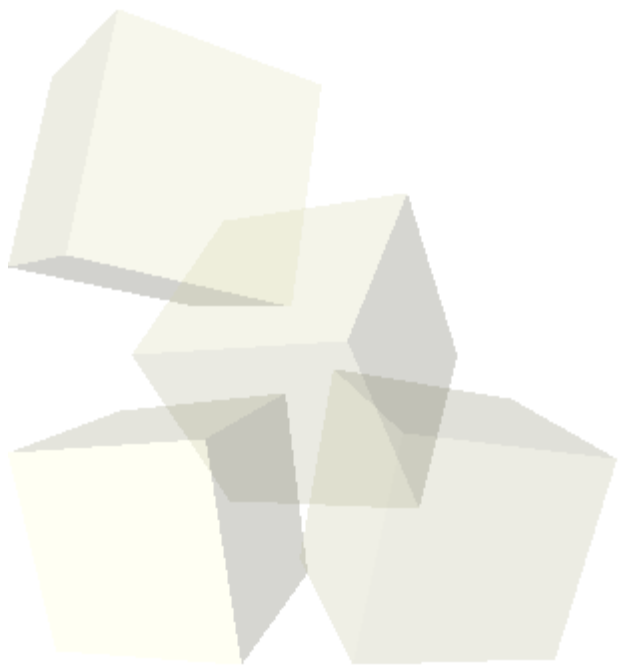

PPS - Pravidla s nižší prioritou

1. Informace, sdělované prostřednictvím skriptů, objektů, appletů, kaskádových stylů, obrázků a jiných doplňků na straně uživatele jsou dostupné i bez kteréhokoli z těchto doplňků.
2. Důležité navigační prvky mají přiřazenu horkou klávesu.
3. Dokumenty dávají smysl čtené lineárně.
4. Tematické celky na stránce začínají smysluplným (možno skrytým) nadpisem.
5. Všechny netextové prvky nesoucí významové sdělení mají textovou alternativu.
6. Stejně označené odkazy vedou na stejný obsah.
7. Uživatel je jasně upozorněn, když odkaz vede na obsah jiného typu, než je webová stránka. Takový odkaz je doplněn sdělením o typu a velikosti cílového souboru.
8. Barvy popředí a pozadí jsou dostatečně kontrastní. Na pozadí není použit vzorek, který snižuje čitelnost.
9. Nová okna se otevírají jen v odůvodněných případech a uživatel je na to předem upozorněn.

Dosažené výsledky a současný stav

- Začátek spolupráce Seznamu s dalšími portály v oblasti přístupnosti

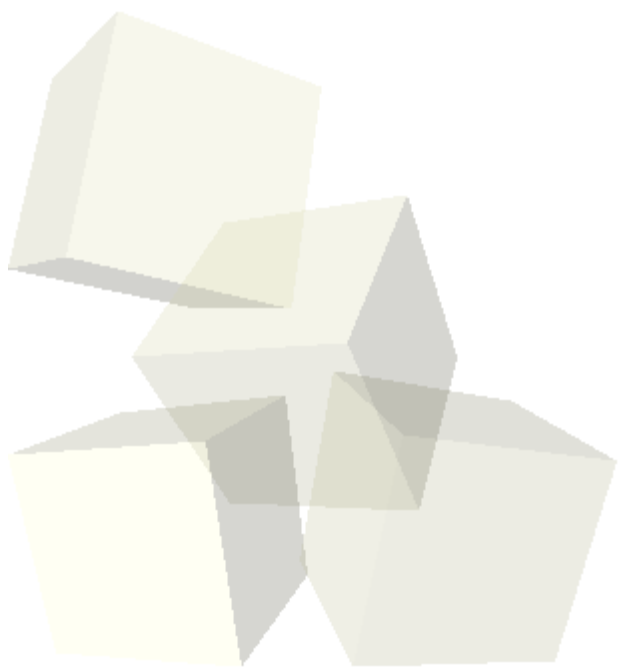
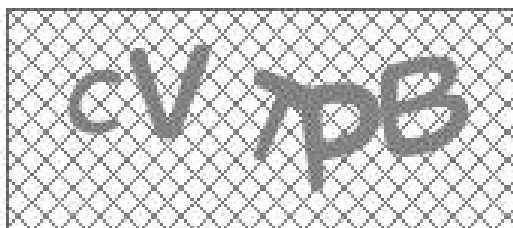
SEZNAM

- Vizuální CAPTCHA doplněna audio-CAPTCHOU
- Postupné zavádění do všech služeb Seznamu

† Ověřovací kód:

♪ [Přehraj kód](#)

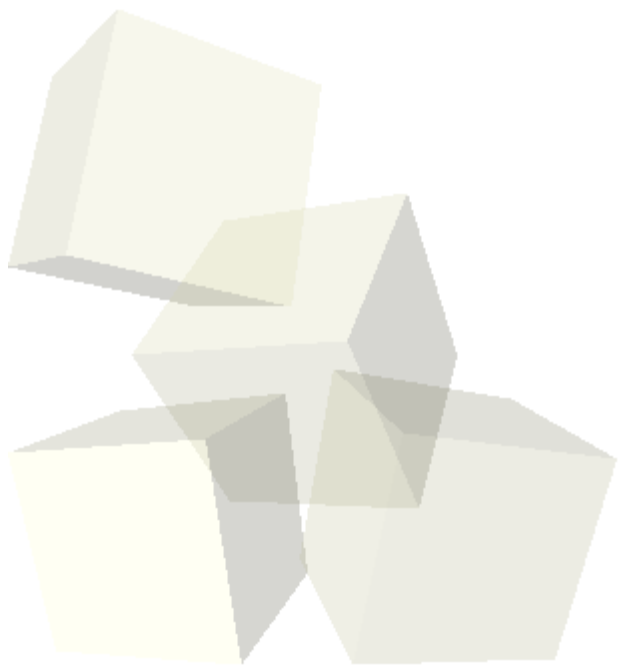

SEZNAM

Vylepšení struktury webů

- Vizuálně nedošlo k žádným změnám, v kódu však ano
  - ◆ úprava navigace
  - ◆ lepší oddělení samotného obsahu od reklam
  - ◆ opravena některá místa, kam se nedalo přesunout kurzor pomocí klávesnice

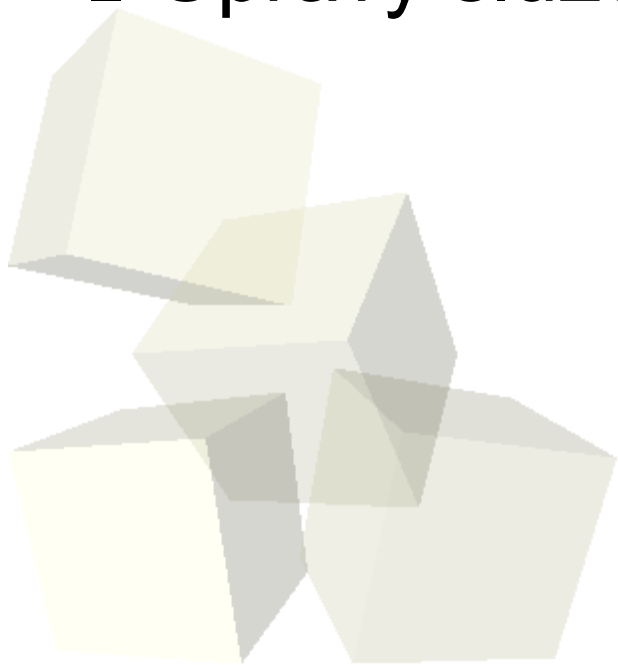

SEZNAM

Úpravy konkrétních webů

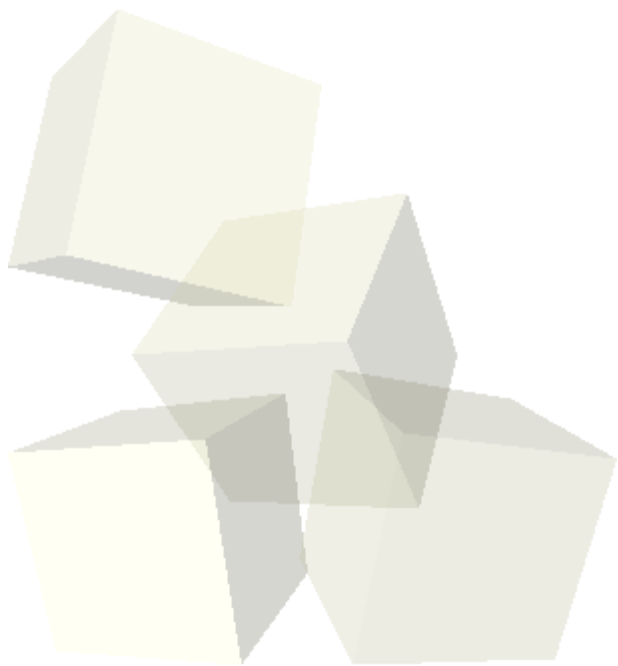
- Homepage
- Zpřístupnění hledání
  - ◆ fulltextové vyhledávání
  - ◆ Firmy.cz
- Zpřístupnění zpravodajských serverů
  - ◆ Novinky.cz
  - ◆ Sport.cz
- Úpravy služeb Lide.cz a Spoluzaci.cz

SEZNAM

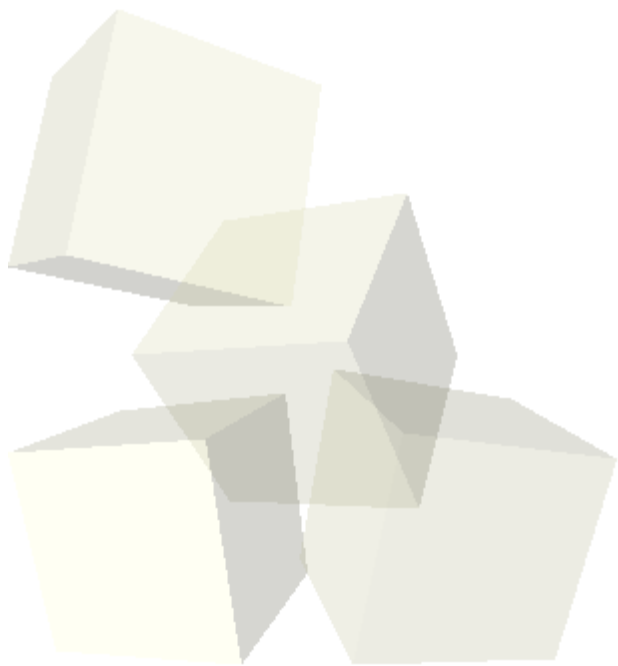
- Vylepšení rozhraní vyhledávání
  - ◆ možnost přepnout na přístupnější verzi vyhledávání

SEZNAM

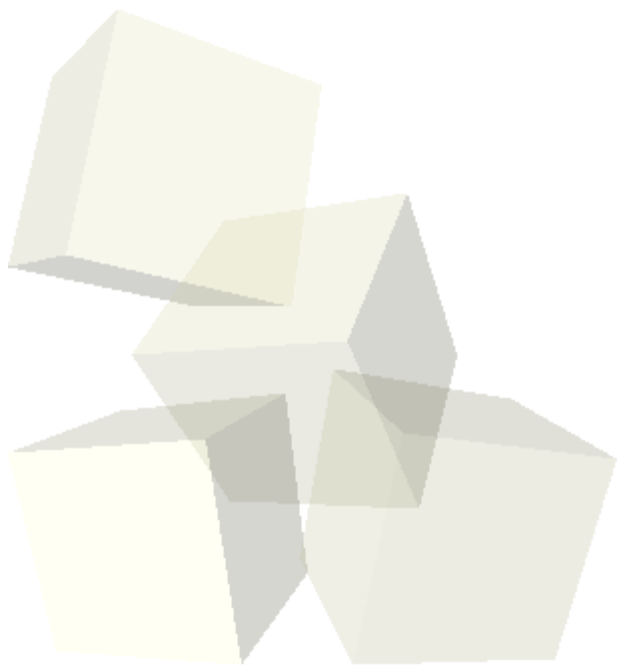
- Projekt „Blind friendly map“
  - ◆ součástí Mapy.cz
  - ◆ kromě nynějších typů map (základní, turistická, ...) také redukovaná verze dobře převeditelná do reliéfní podoby

SEZNAM

- Shrnutí celé prezentace

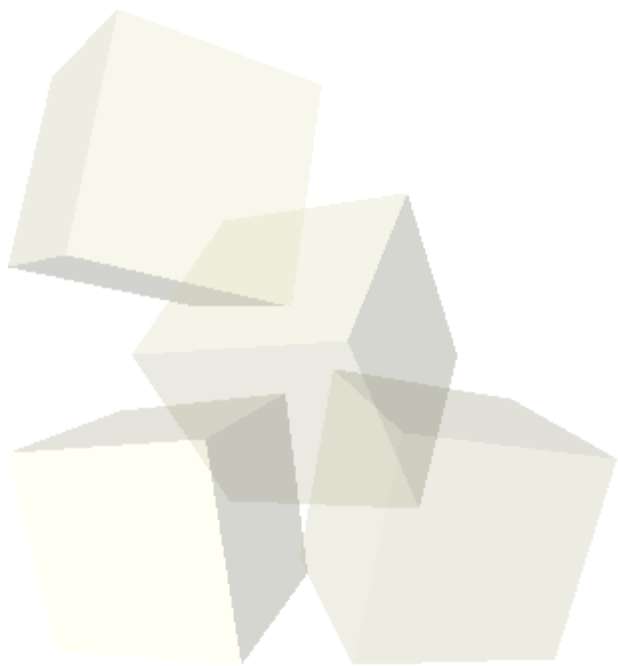
Děkujeme za Vaši pozornost.

Karel Břinda

brinda@tereza.fjfi.cvut.cz

Lukáš Marvan

lukas.marvan@firma.seznam.cz

SEZNAM